

Demokraatlikul kapitalismil, kus enne otsustamist arutatakse, on raske konkureerida ebademokraatlike riikidega, kus parlament otsustab nii nagu talle öeldakse, aga see ongi demokraatia omapära, et me oleme aeglasemad, ütles Eesti riigipea Toomas Hendrik Ilves, kes vestles täna väitluspäeval Käräjäd Poola endise presidendi Lech Wałęsaga teemal "Enam või vähem Euroopat".

Ometi on murettekitav, kui vähe on Euroopa suutnud viimasel ajal otsustada ja kui vähe on liidreid, nagu olid Kohl ja Mitterand, kes võtsid Euroopa taasühendamisel vastutuse ja olid julged, sõnas president Ilves KUMU loengusaalis.

Seda julgust oleme näinud nüüd Ida-Euroopas, sest siinsetel riikidel on olnud poliitilist julgust reforme teha ning meie oleme viimasest majanduskriisist kõige paremini välja tulnud, Poolal on siin eriline roll ja tähtsus, kõneles ta, rõhutades: "Ida-Euroopa peaks kõvemini rääkima Euroopa sees."

Rääkides Euroopa julgeolekust, tõdesid president Ilves ja Wałęsa, et NATO mitmed Euroopa liikmesmaad vähendavad kaitsekulutusi.

Ühed erandid on Eesti ja Poola, kes ärgitavad ka liitlasi suurendama kaitsekulusid, kuna Ameerika Ühendriigid pole lõputult nõus Euroopa julgeoleku eest maksma, sõnas president Ilves.

Ta pidas Euroopa üheks tõsiseks probleemiks vananevat ja vähenevat elanikkonda, meenutades, et Euroopas on puudu pool miljonit inseneri ja infotehnoloogia spetsialisti. "Kas toome inimesi juurde või hakkame ise rohkem reaalseid õppima?" küsis ta, taunides samas rassistlike avaldusi võimalike sisserändajate suhtes.

Vastates küsimusele, millised uued väärtused võiksid Euroopat ühendada, nimetas president Wałęsa olulisimaks solidaarsust. President Ilvese sõnul tuleks meil aga väärtusi taastada, tuues näiteks Maastrichti kriteeriumid.

Väitluspäeval Kärjad rääkisid ka õiguskantsleri asetäitja-nõunik Hent Kalmo, Tartu Ülikooli teadur Maria Mälksoo ja vandeadvokaat Carri Ginter.

Kärjad, mille idee algatas president Ilves 2007. aastal, toimuvad tänavu Vabariigi Presidendi mõttekoja ja Poola ühe tuntuima suurettevõtja Jan Kulczyki asutatud CEED instituudi koostöös. CEED Instituut on Poolas asuv mõttekoda, mille eesmärk on Kesk- ja Ida-Euroopa maade üldsustele selgitada ideesid ja projekte, kuidas tõsta piirkonna efektiivsust ja konkurentsivõimet.

Vabariigi Presidendi Kantselei
avalike suhete osakond
tel 631 6229